

Sivspurv. Foto: TRond Haugskott.

Rødstilk. Foto: Trond Haugskott. Midten: xxxxxx

NATURRESERVAT

Takrør. Foto: Trond Haugskott.

Sangsvane. Trond Haugskott.

GIMSØYMYRENE

Gimsøymyrene naturreservat i Vågan kommune ble fredet ved kongelig resolusjon av 16. desember 1983. Reservatet dekker et areal på ca. 6.400 dekar, herav ca. 4.900 dekar myrareal og ca. 1.700 dekar gruntvannsområder og saltvannsareal.

Formålet med fredningen er å bevare et variert myrområde med flere ulike myrtyper, deriblant et særlig interessant høymyrkompleks, og tiliggende våtmarksområder.

ET ENESTÅENDE HØYMYROMRÅDE

Gimsøymyrene ligger nord og øst for Årvågen, på Gimsøya i Lofoten. Den delen av verneområdet som ligger nord for Årvågen strekker seg opp til foten av fjellet Hoven (371m). Nordøstgrensen går langs ei gammel strandlinje. Den sørlige del av området ligger nedenfor veien til Sundklakk. I tillegg til myrer inngår standlinjen og gruntvannsområdene i Årvågen. Terrenget i verneområdet er mange steder svært ujevnt med tjern og dammer, bekkesig, små morenerygger og flyttblokker.

Verneområdet omfatter myrer av svært varierende struktur og vegetasjonstyper. På den nordlige del av området er nedbørsmyrer dominerende. Nord for Årstrand (mellom Rødvatnet og Steinvatnet) ligger et stort høymyrkompleks av asymmetrisk form. Dette høymyrområdet er enestående i sitt slag i Nord-Norge. Dette grunner seg dels i den betydelige størrelsen, dels i formen.

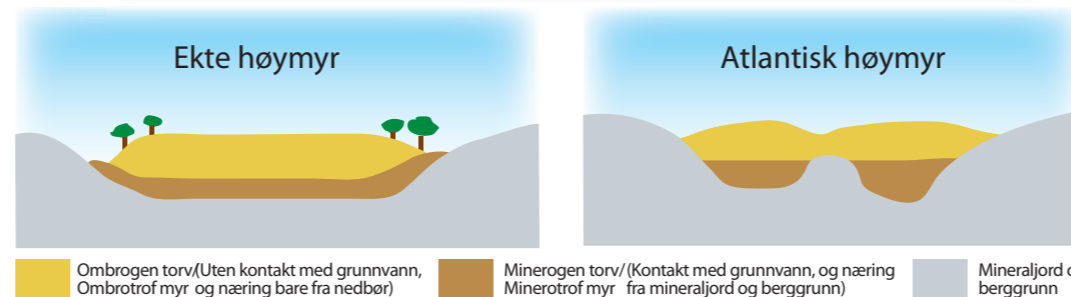
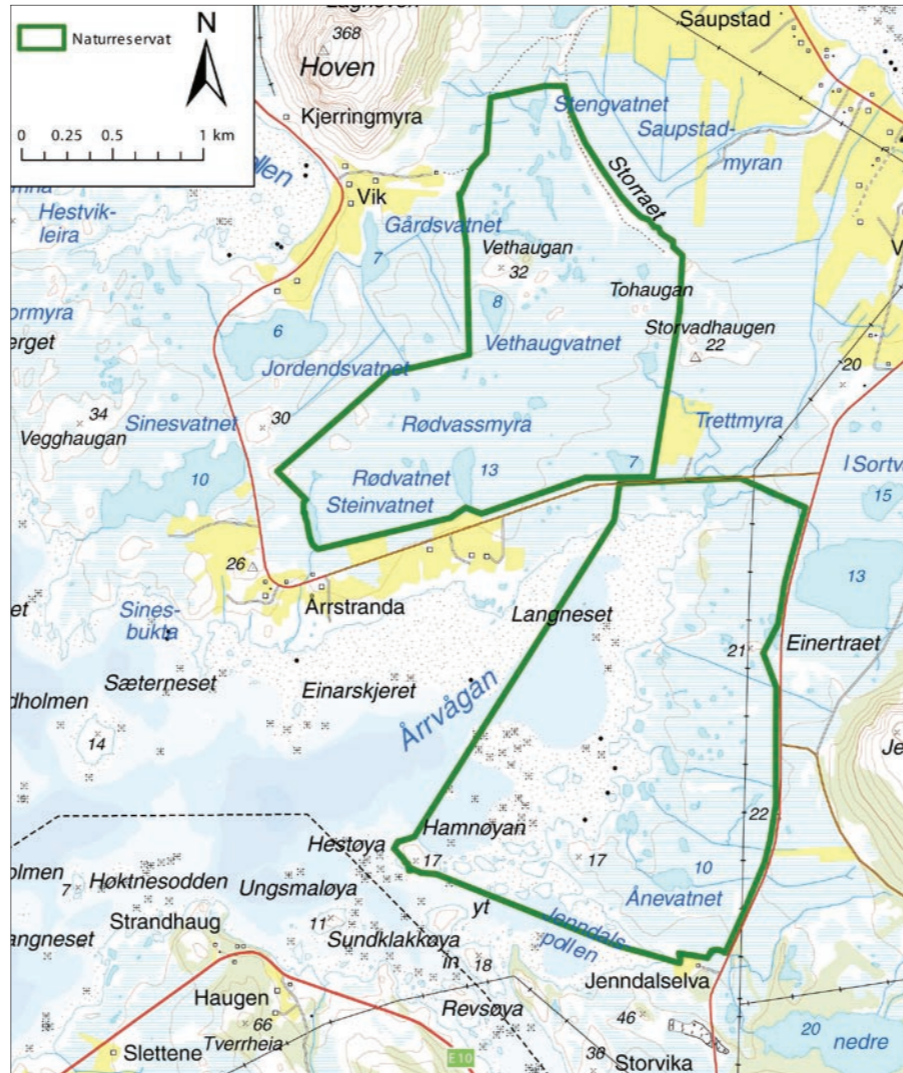
Plantelivet på høymyrene på Gimsøya er typisk for Lofoten. I området mot fjellet Hoven finner en jordvannsmyrer med takrørbestander i fuktige partier. I de sørlige delene av verneområdene finnes enkelte områder mellomrik myr med arter som tvebustarr og bjønnbrodd. Mot Årvågen har en større innslag av fattige myrer som sammen med strandvegetasjonen har et interessant planteliv med mange ulike arter.

Gruntvannsområdene i Årvågen er viktige for våtmarksfugl.

HVA ER MYR - OG HVORFOR VERN?

Myr kan defineres på flere måter. Botanisk sett er myra voksested for visse vegetasjonstyper, geologisk er myra ei lagrekke av torv, mens den geografisk sett er et landområde. Vanligvis benytter vi begrepet myr om et landområde som omfatter både plantesamfunnene og torva som er dannet av disse. Torv utmerker seg ved at jorda i sin helhet er dannet av døde planter, først og fremst torvmoser, noe som er med på å skape spesielle livsmiljø og tilpasninger hos de artene som lever der.

Det er mange grunner til å ta vare på myr i naturlig tilstand, både økologiske, geologiske, hydrologiske, historiske, vitenskapelige, pedagogiske og estetiske. Myrene fungerer som svamper til å holde på vann, og er viktige for grunnvannsforholdene over større områder. Myrene inneholder også mye karbon som er tatt fra atmosfæren og bundet opp i torva. Myrene og kantsonene omkring er viktig levesteder for en lang rekke viltarter og bidrar til å skape et variert landskap.

Ekte høymyr har to hovedutforminger; konsentrisk (symmetrisk, tegning) og eksentrisk (høyeste punkt nær den ene kanten). Etter Moen, 2001.

UTDRAG AV VERNEFORSKRIFT

For naturreservatet gjelder følgende bestemmelser:

- Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er fredet mot skade og ødeleggelse av enhver art, unntatt det som følger av tillatt ferdsel. Det er forbudt å fjerne planter eller plantedeler fra reservatet.
- For dyrelivet gjelder viltlovens bestemmelser.
- Tekniske inngrep og forsøpling er ikke tillatt.
- Motorisert ferdsel er forbudt (herunder også bruk av modellbåter og modellfly).
- Camping, teltslagning er forbudt.

Bestemmelsene er ikke til hinder for:

- Sanking av bær og matsopp.

Se nærmere info på: <http://nordland.miljostatus.no>

To hovedtyper av myr

Jordvannsmyrer, eller *minerogene myrer*, er påvirket av grunnvannet, altså vann som har vært i kontakt med berg eller jordmasser. Avhengig av hvor mineralrikt vannet er (og hvor høy pH det har), snakker vi om fattigmyr, intermediermyr og rikmyr.

Nedbørsmyr, eller *ombrotrof myr*, får vann kun fra nedbør, og har derfor en svært nøysom vegetasjon.

I naturen finnes ofte begge to og forskjellige undergrupper av disse ved siden av hverandre, som her i Gimsøymyrene naturreservat.

Gimsøymyrene - et høymyr-kompleks

Høymyr er en undergruppe av ombrotrof myr (se over). Karakteristisk for høymyr er at torva over tid har bygget seg opp til et eller flere hvelvede partier. Vannet renner fra disse og samler seg i fuktige sig ved siden av, lagg. Gimsøymyrene er en mellomting mellom ekte høymyr og atlantisk høymyr. Langs en ekte høymyr danner laggen et veldefinert skille mellom myr og fastmark, mens atlantisk høymyr gjerne har flere hvelvinger og der skillet mellom myr og fastmark er mindre tydelig (se tegning).

Opplysninger om forvaltningen og oppsyn av reservatet kan gis av:

Fylkesmannen i Nordland, Molov. 10, 8002 Bodø. Tlf: 75 53 15 00

Vågan kommune, Storgt. 39, 8305 Svolvær. Tlf: 75 42 00 00

Oppsyn: Statskog, Fjelltjenesten avd Mo i Rana. Tlf: 48 19 48 95